

Midtveiskonferanse

«Livsutfoldelse i trygge omgivelser»

27. mai, kl 0900-1400.

Sykehjemsetaten

Ved Inger-Lise Kjos

Ida Berg Mikkelsen/Mari Sogn Andersen

Sykehjemsetaten (SYE)

SYE er Norges største drifter av sykehjem og Oslos nest største etat.

SYE har ansvar for 44 langtidssykehjem og 4 helsehus, som utgjør ca. 4206 døgnplasser.

I Oslo er det ca. 3693 beboere som har langtidsplass på sykehjem. Ca. 80-85 prosent av dem har en form for kognitiv svikt, av disse er ca. 800 skjermede plasser fordelt på 40 langtidshjem og 107 forsterket fordelt på 9 langtidshjem

Hvert år behandles 9000 pasienter på Oslos langtidssykehjem og helsehus.

Oslosykehjemmene har til sammen ca. 12 000 ansatte. Pasientene utgjør ca. 1,6 millioner liggedøgn hvert år.

Sykehjem- hjem eller institusjon?

Livsutfoldelse i trygge omgivelser

- Sammen skaper vi et gjenkjennelig sted med identitet og sanselighet
- De fysiske omgivelsene skal danne trygge og hjemlige rammer til glede for alle som skal bruke bygget.
- Leve i og med samfunnet
- Vi skaper en verdig alderdom
- Den enkelte få mulighet til å leve hele livet

Bedre hverdagsliv

De 7 pilarer

1. Gjenkjennbare omgivelser i gunstige miljøer
2. Opplevd helse, *ha fokus på det friske*
3. Livets gleder, *mat og drikke, kultur og aktiviteter*
4. Å leve etter egne ideer og livsverdier
5. Ansatte og frivillige
6. Organiseringen
7. Inkluderende demensvennlig samfunn

Betydning av demensvennlig omgivelser

- Studier har vist at beboere i avdelinger med **lite institusjonspreg** beholdt sine motoriske funksjoner bedre, de var mindre aggressive og det var færre forsøk på å forlate avdelingen eller forville seg inn på andres rom.
- **Hjemlige omgivelser** er også vist å gi økt sosial kontakt (Bergland & Kirkevold, 2011).
- Et vanlig problem for personer med demens er at de **oppfatter synsinntrykk** annerledes og at for eksempel mønster i gulvbelegget, skygger eller tepper blir misforstått som barrierer som de ikke kan komme seg over. Mønster i gulvet kan også gjøre at de opplever at gulvet har nivåforskjeller, og det kan utgjøre en stor risiko for fallulykker.
- I enkelte studier har skilting i kombinasjon med **realitetsorientering** vært det som har vist best effekt. (Bergland & Kirkevold, 2011).

Stue eller kontor?

Institusjonens innretning

Generelle anbefalinger til plass

- Er det tilrettelagt for fri passasjebredde gjennom dørene?
- Er det tilstrekkelig bredde i felles adgangsområder?
- Er det tilstrekkelig manøvreringsareal i oppholdsrom?

Inngang og adgang

- Oppfordrer bygningens utforming til de ønskede ærend?
- Er inngang og utgang lette å finne og logiske å følge?
- Er gangforløp korte og utført slik at de ikke ender blindt?
- Er trapper utført slik at de er gode og trygge å ferdes i?

Gulv, vegger og tak

- Er gulvene ensfarget, lyse og med lav glans?
- Er veggens overflate rolig, robust og jevn?
- Er takene utformet slik at de fremstår med et hjemlig preg?

Dører

- Er dørene fremtredende?
- Er dørene til sikre uteområder tydelig merket?

Vinduer

- Er det godt dagslyskvalitet i alle rom?
- Er det utsikt til gjenkjennelige omgivelser fra alle oppholdsrom?
- Er vinduene utformet til beboernes behov?

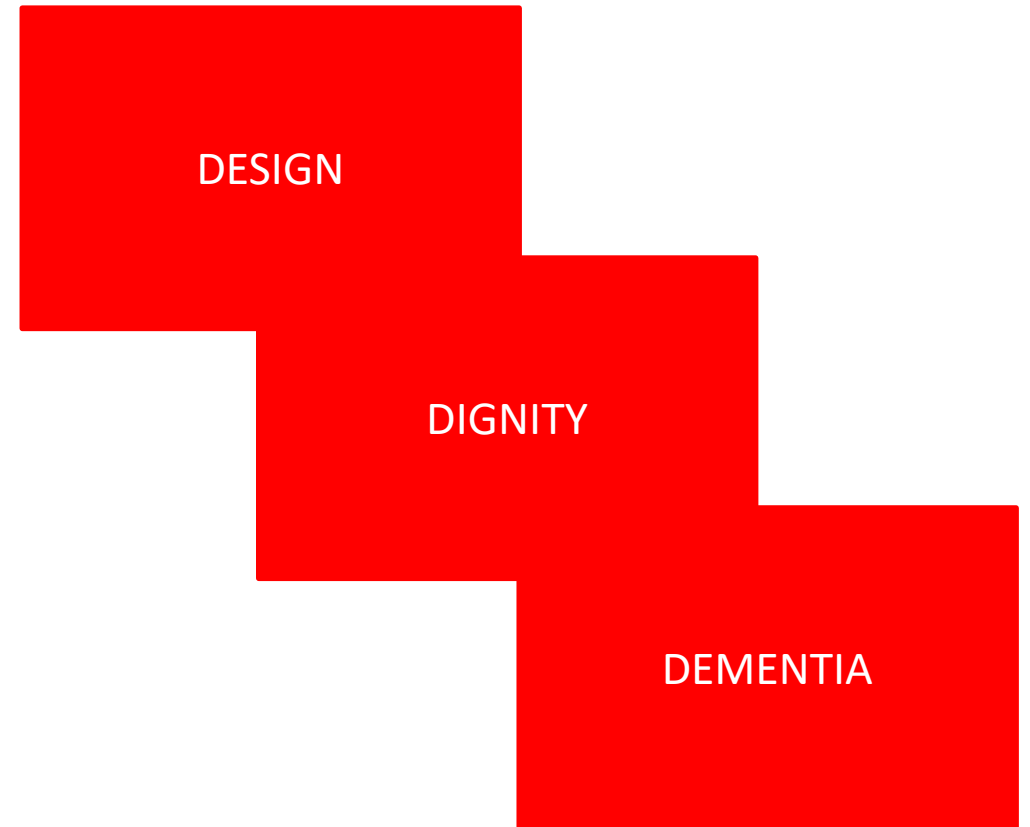
Privat eller offentlig?

International Dementia Design

Prinsipper:

- Kompensere for funksjonshemninger
- Maksimere uavhengighet
- Forsterke personlig identitet
- Øke egenmestring
- Bygge opp under omsorgen som gis
- Være gjenkjennbart
- Bygge opp under egenkontroll og balanse

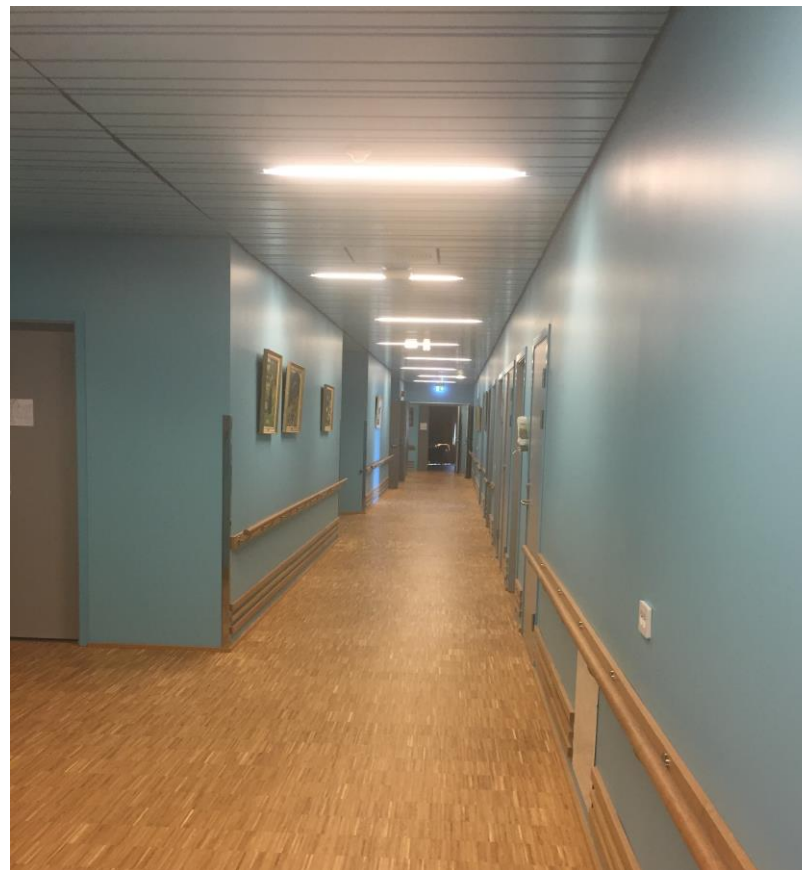

World Alzheimer Report 2020

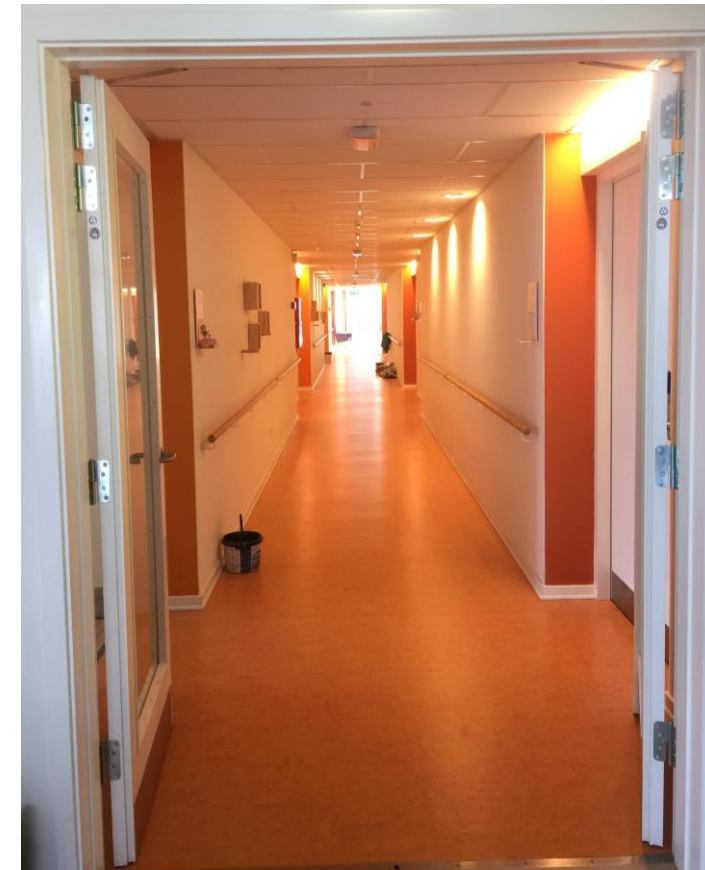
Gulv

Fendere

Innfelte dører

Håndløpere

Takbelysning

Lys foran beboerrom

Dronning Ingrid's Hage/Furuset hageby en hageby for personer med kognitiv svikt

- Nytt sykehjem i landsbyform, spesialtilpasset for mennesker med demens.
- Utforming: i tråd med konsept fra de Hogenweyk i Weesp, men tilpasset norske forhold.
- DIH 130 plasser, 16 bogrupper, hovedsak 6-8 i hver bogruppe.
To Furuset 120 plasser, 20 bogrupper med 6 i hver bogruppe.
- Forventet overtagelse desember 2022 –DIH, Furuset 2023.

DRONNING INGRIDS HAGE

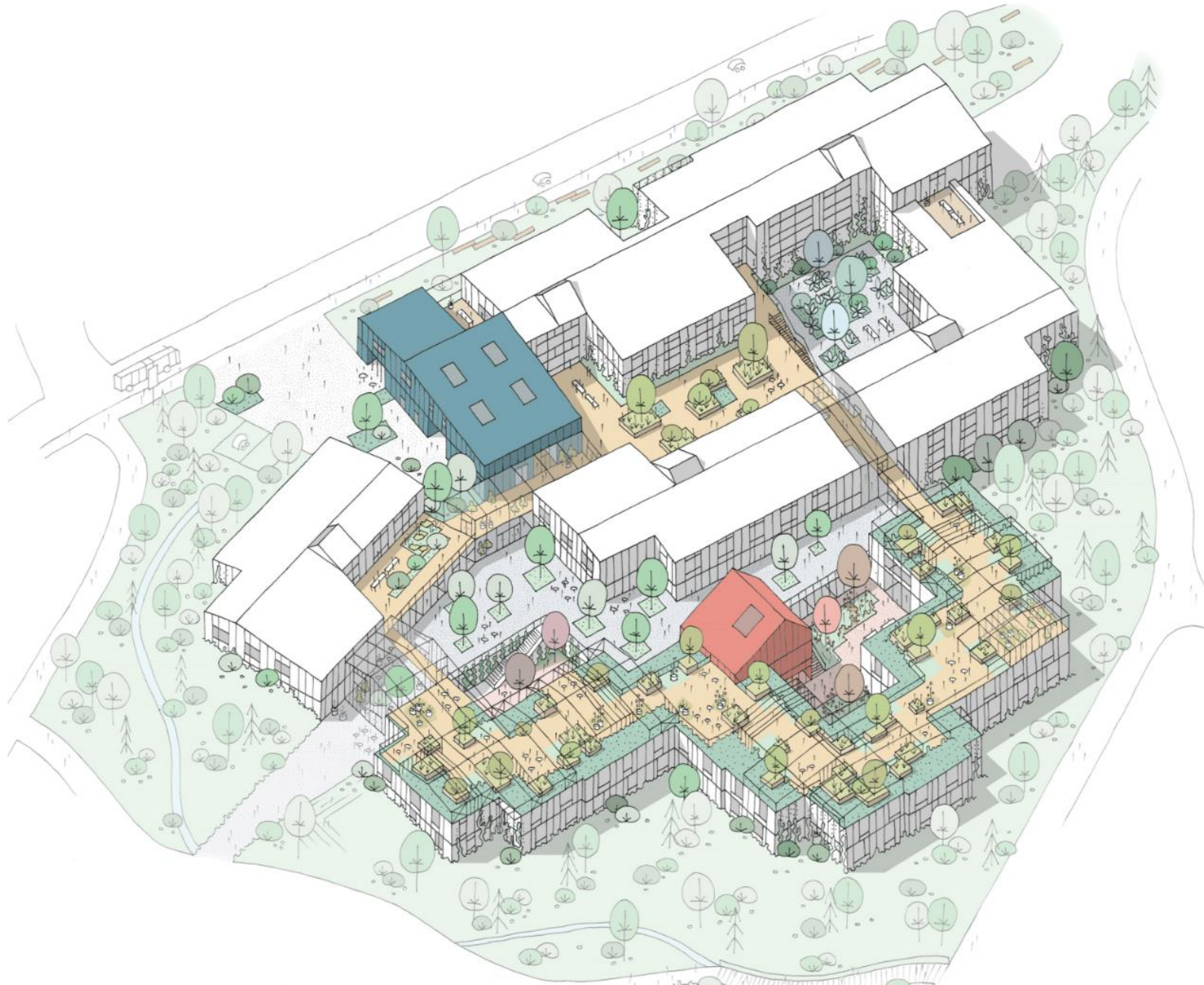
skogshagen

FURUSET HAGEBY

"DEN GRØNNE LANDSBY"

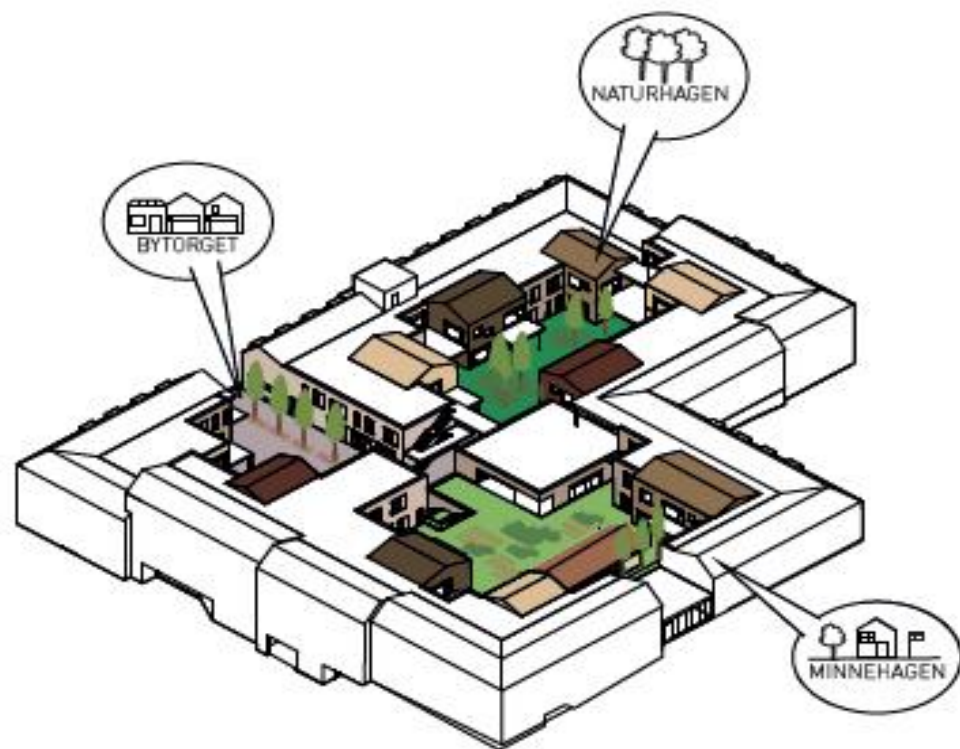

BOLIGEN

Ikke rigtigt, hjem postkasser... wayfinding

ARKITEMA
ARCHITECTS

"JEG BOR I MINNEHAGEN VED
DET MØRKE TREHUSET"

"MIT HUS ER DET LYSE
TREHUSET PÅ BYTORGET"

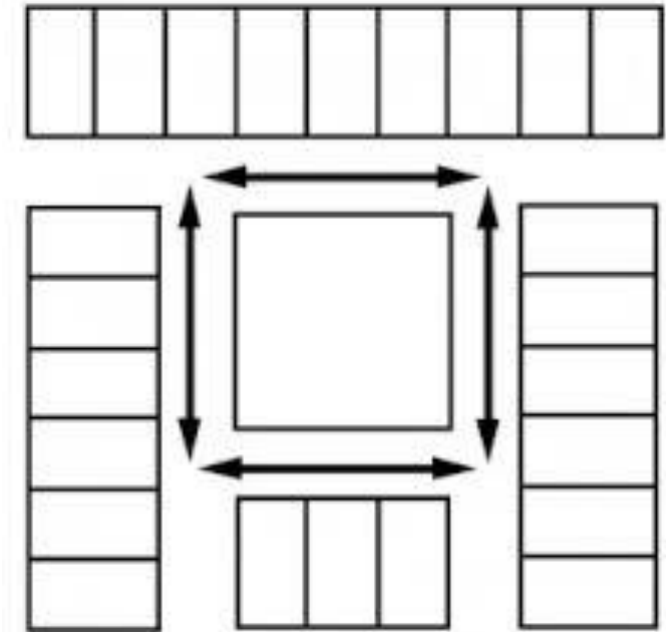
24.01.2018

Demensvennlig omgivelser

Trygghet og sikkerhet kan oppnås ved tiltak som gir beboere bevegelsesfrihet i trygge omgivelser.

- Små enheter
- Nøytrale omgivelser
- Rolige miljøer
- God belysning
- Direkte adkomst til fellesrom
- Kortere korridorer
- Vandreløyper
- Hjemlighet

Tilgang til uteområder fører til mer aktivitet, bedre livskvalitet bedre humør og redusert medikamentbehov (Bergland & Kirkevold, 2011).

Alle rom bør vende ut mot felles stue/oppholdsrom.

THE ART OF
LIVING

THE ART OF
LIVING

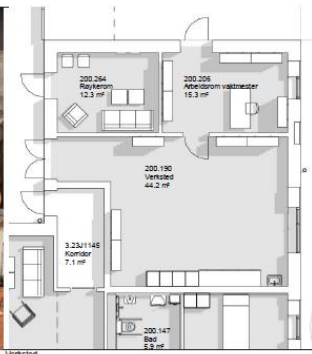

Hjemlighet?

- Integrert takskinne i himling
- Taklampe
- Punktbeysning
- Gulvbelegg
- Sykekanal

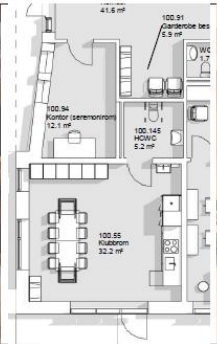

VERKSTED

ARKITEMA ARCHITECTS

KLUBBROM

ARKITEMA ARCHITECTS

Vi trekker samfunnet inn

KAFÉ

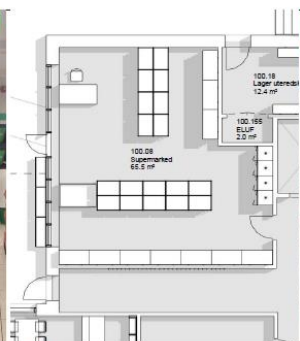
ARKITEMA ARCHITECTS

PUB

ARKITEMA ARCHITECTS

SUPERMARKED

ARKITEMA ARCHITECTS

FRISØR OG FOTPLEIE

ARKITEMA ARCHITECTS

Å kunne delta i ulike aktiviteter skaper verdi

Beboernes interesser og måte og leve på skal styre våre rutiner.
Det handler om Livsutfoldelse i trygge omgivelser!

Takk for oppmerksomheten !